

ANNOTATIO QVARVNDAM
C A V T E L A R V M
IN INVESTIGATIONE INAEQUALITATVM
QVIBVS CORPORA COELESTIA IN
MOTV PERTVRBANTVR OB-
SERVANDARVM.

Auctore

L. E V L E R O.

i.

Omnis perfectio, quae adhuc in Theoria Astronomiae desideratur, in resolutione huius quaestione continetur, vt trium plurimumue corporum, quae se mutuo in ratione duplicita inuersa distantiarum attrahant, motus definiatur. Cum enim ex motibus Lunae, quos iam satis exacte per Theoriam assignare licuit, vires illae, quibus corpora coelestia in se mutuo agunt, penitus sint confirmatae, nullum superest dubium, quin leues illae anomaliae, quae in motu planetarum tam primariorum quam secundariorum obseruantur, eidem causae sint attribuendae. In Saturno et Ioue ista motus perturbatio adeo nimis est manifesta, quam vt in dubium vocari possit; atque etiam in reliquis planetis, et si eorum motus regulis *Kepleri* multo magis

est

160 DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

est conformis, tamen nonnullae a Tabulis Astronomicis aberrationes obseruantur, quae nulli alii causae nisi eorum actioni mutuae adscribi possunt. Satellitum autem cum Iouis tum Saturni motum similibus perturbationibus ac lunam esse obnoxium, obseruationes satis manifesto declarant.

2. Quanquam autem in Marte, Terra, Veneri et Mercurio tales perturbationes minus sunt conspicuae, vt aberrationes a calculo astronomico solis elementis minus recte constitutis tribuendae videantur, tamen eorum motum non penitus Regulis Keplerianis esse consentaneum euidentissime ostendi potest. Si enim hi Planetae, vti istae Regulae a summo Newtono sunt expositae, vnice ad solem secundum rationem reciprocam duplicatam distantiarum pellerentur, non solum quisque motum suum in eodem plano ellipsem describendo perficeret, sed etiam haec ellipsis omnino foret immutabilis; si unque axem perpetuo in eodem situ esset conseruata. Cum igitur tam lineae nodorum, quam absidum cunctorum planetarum etiam respectu stellarum fixarum non quiescant, manifestum hinc consequimur criterium, hos planetas non vnice solem versus impelli, sed ista phaenomena aliis causis deberi, quarum effectus etiam si potissimum in motu lineae absidum et nodorum cernatur, tamen dubium est nullum, quin inde etiam vel minimae inaequitates in ipso earum motu proficiscantur.

3. Quan-

3. Quantumvis autem Tabulae planetarum inferiorum, ac praecipue terrae ad consensum observationum accommodatae videantur, tamen saepenumero minutae quaedam aberrationes animaduertuntur, quae tabulas cuiusdam erroris arguunt, in quibus inuestigandis nunc quidem fere omnis Astronomorum industria consumitur, postquam crassiora huius scientiae momenta satis felici cum successu sunt expedita. Verum nullo modo sperare licet, istas leues aberrationes per solas observationes unquam ita in ordinem redigi posse, ut praedici queant, in quo omnis Astronomiae vis versatur; minimi etiam errores, qui in observationibus plane euitari nequeunt, tale institutum omnino irritum reddunt, dum semper in dubio relinquunt, quanta pars vera motum planetarum afficiat. Quemadmodum etiam ad eam accuratam motus Lunae cognitionem qua nunc quidem fruimur, solis observationibus innixi nunquam certe peruenturi fuisset, nisi Theoria in subsidium fuisset vocata.

4. Etsi igitur summum studium, quod Astronomi ad artem obseruandi perficiendam impendunt, imprimis est necessarium, tamen maxima incrementa huius scientiae potissimum a Theoria sunt expectanda, qua nisi praxis adiuuetur, parum inde commodi ad veram cognitionem motuum coelestium redundare potest. Vniuersa autem Theoria ad problema initio memoratum reducitur, vt motus pluriū corporum, quae se mutuo attrahant in ratione

reciproca duplicata distantiarum , accurate determinetur. Solutionem vero huius problematis non solum esse difficillimam , sed etiam si in genere tractetur , vires ingenii humani fere superare , omnes qui in eo vires suas exercuerunt , satis superque sunt experti.

5. Si duo tantum essent corpora , quae se mutuo attrahant , quaestio nulli amplius difficultati esset obnoxia , cum utrumque circa commune centrum gravitatis perfectam ellipsin esset descriptum. Verum statim ac tria considerantur corpora , problema tam fit difficile , vt omnia artificia quae quidem adhuc sunt detecta , ad id perfecte solvendum minime sufficient. Haud igitur utilitate cariturum arbitror , si has difficultates , earumque causas accuratius examinauero ; quandoquidem illarum enodatio ne sperari quidem poterit , nisi ante diligentissime fuerint perpenfae. Quin etiam haec ipsa contemplatio nouos aperiet fontes , ex quibus solutio petenda videtur , qui etsi initio parum adiumenti praebere videantur , tamen vberior meditatio fortasse nos continuo proprius ad intentum scopum perducere valebit.

6. Quaestio ergo , quae omnem Astronomiae vim in se complectitur , ad Mechanicam seu motus scientiam refertur , cuius principia iam ita solide sunt constituta , vt eorum applicatio ad casum propositum nulla laboret difficultate ; unde causam te- nebra-

nebrarum, in quibus adhuc circa accuratam motuum coelestium cognitionem versamur, minime ignorantiae nostrae in motus scientia tribuere licet. Pertinimus autem non difficulter, quotcunq; etiam fuerint corpora se mutuo attrahentia, ad aequationes differentio-differentiales, quae in se omnia motus phænomena complectuntur, et ad quarum resolutionem totum negotium reducitur. Non igitur difficultas in Mechanica motusque determinatione est sita, sed omnis in Analysi continetur, cuius imperfectioni vñice est imputandum, quidquid adhuc in Theoria Astronomiae desideratur.

7. Forma harum aequationum differentio-differentialium iam satis est nota, ex iis scriptis, quae cum de Luna, tum de perturbatione motus saturni prodierunt, vnde patet motum vniuscuiusque corporis nisi fiat in eodem plano, necessario ternis huiusmodi aequationibus includi: in quibus omnes quantitates variabiles, quae ad singula corpora pertinent, maxime sint inter se permixtae; ita vt nullius corporis seorsim sumti motus definiri queat, quin simul inæqualitates motus omnium reliquorum corporum intoluantur. Ex quo summa difficultas, qua huiusmodi motuum determinatio impeditur, per se est perspicua, neque ullum remedium extare videntur, nisi vt methodus generalis aperiatur aequationes differentio-differentiales quotcunque, in quibus variabiles vtcunque inter se fuerint permixtae, resoluendi; talis autem methodus nimis ma-

gna scientiae Analyticae incrementa requirit, quam
vt ea vñquam sperare liceat.

8. Tanta scilicet impedimenta occurrerent, si problema de motu trium pluriumue corporum se mutuo attrahentium in genere et perfecte esset solvendum; pro dato autem casu plerumque se offerunt eiusmodi commoda, quibus illa impedimenta multo redduntur leniora. Veluti si quaestio sit de tribus corporibus, Sole, terra ac Luna, huiusque motus, qualis ex terra spectatur, definiri debeat, qua quidem quaestione tota Lunae Theoria continetur; primum commode euenit, vt motus solis apparens tanquam cognitus spectari possit, propterea quod perturbationem in motu terrae ab attractione Lunae oriundam pro nihilo reputare licet. Deinde etiam solutio non mediocriter inde subleuatur, quod distantia Lunae p̄ae solis distantia sit perquam exigua, simulque vis Lunae absoluta multo sit minor vi terrae. Tum vero etiam excentricitas orbitae Lunaris non nimis magna, atque inclinatio eius ad planum eclipticae satis parua plurimum confert ad difficultates superandas, his autem commodis Tabulae Lunares, quae quidem reliquis praestant, acceptae sunt referendae.

9. His autem subsidiis nullus amplius locus relinqueretur, si vel Lunae a terra distantia esset multo maior, vel eius massa seu vis attractiva absoluta multo fortior existeret, vel si orbita eius multo

multo maiorem haberet excentricitatem, vel denique si cum plano eclipticae multo maiorem angulum constitueret: quarum conditionum si vel una vel plures in Luna deprehenderentur, eius motus hac ratione nullatenus definiri posset, neque eius inaequalitates per simplices angulos, ut in tabulis lunaribus fieri solet, repraesentare liceret. Si talis Luna terrae contigisset, vix patet, quomodo eius motus saltem ita prope cognosci potuisset, vt errores non fuerint vehementer enormes: hoc quippe casu Luna quasi medium quendam statum inter satellitem terrae et planetam primarium esset fortita, spectari deberet.

10. Cum igitur confueta methodus Lunae motum repraesentandi, tabulisque complectendi omni usu destitueretur, si status Lunae tantillam mutationem accepisset; satis hoc est indicii, solitam motus Lunae repraesentationem naturae non esse conformem. Praeterquam enim quod motum Lunae tantum vero proxime definit, et accurata determinatio innumerabiles huiusmodi inaequalitates requireret, quarum praetermissio quidem in statu, quo Luna reuera versatur, errorem vix notabilem gignit; si alius status Lunae obtigisset, non solum inaequatum harum, quae adhuc essent notabiles, numerus in immensum augeri, sed etiam id incommodi facile accedere posset, vt istae infinitae inaequalitates ne seriem quidem conuergentem constituerent, verum continuo fierent maiores; ex quo istius mo-

di repreäsentatio motus Lunae omni plane vsu esset caritura.

11. Quo magis autem distantia Lunae a terra augeretur, eo grauiora etiam obstacula motus determinationi aduersarentur; neque tamen ideo aucta distantia continuo multiplicarentur. Nam simulac Luna eousque a terra fuisset remota, vt locum Veneris vel Martis esset occupatura, ista obstacula iterum sed quasi contrario quodam modo euanescerent, dum Luna motum planetae primarii esset secutura, cuius perturbationes, si quae a vi terrae efficerentur, alia plane methodo inuestigari deberent. Haec scilicet inuestigatio similis foret illi, qua perturbationes motus saturni, aliisque planetae primarii, quae ab attractione aliis planetae primarii oriuntur indagari solent; quae etsi per similes formulas expeditur, tamen multo dissimili modo instituitur; ibi enim Luna primum circa terram secundum regulas *Kepleri* moueri, assumitur, atque aberrationes ab his regulis quaeruntur; hic vero motus Lunae, quasi circa solem secundum easdem regulas fieret, spectari, et aberrationes ab hoc motu regulari assignari deberent.

12. Quantumuis igitur motus Lunae determinatu sit difficilis, si quidem determinatio ad omnes distantias, in quibus Luna a terra collocari potuisse, patere debeat, tamen dantur quasi duo casus extremi, quibus motus facillime definiri posset,

set, quos propterea probe expendi conueniet. Prior scilicet casus, quo determinatio motus Lunae nulla difficultate laboraret, foret, si Luna terrae esset proxima tum enim secundum regulas *Kepleri* circa terram perfectam ellipsin esset descriptura, cuius alterum focum centrum terrae constanter occuparet. Posterior vero casus locum haberet, si Luna a terra tam longe esset remota, ut quasi in regione Martis vel Veneris versaretur; tum enim iterum motu regulari esset incessura et circa solem ellipsin descriptura, cuius alter focus in centro solis existere. Utroque autem casu facile foret eius motum non solum per calculum definire, sed etiam ad tabulas reuocare.

13. Hinc igitur colligimus veram motus Lunae, si neque terrae sit proxima, neque ab ea nimis remota, determinationem ita comparatam esse debere, ut ambobus memoratis casibus in determinationes illas simplices abeat. Atque hic insignis defectus in methodo, qua motus Lunae ad certas regulas reuocari solet, statim deprehenditur, quippe quae tantum ad alterum casum extremum, refertur. Ita scilicet tantum motum Lunae definit, ut si distantia Lunae a terra euanesceret, motus quidem regularis et regulis *Keplerianis* conformis esset proditur; verum si Luna in immensum a terra remoueretur, non solum non ad regularitatem illam, qua tum Luna esset progressura, appropinquaret, sed potius ab ea in infinitum esset digressura. Nullum

lum igitur est dubium, quin huiusmodi methodus, quae ad utrumque casum extremum aequa inclinet, naturae rei multo magis foret consentanea, atque negotium multo felicius esset expeditura.

14. His considerationibus etiam problema generale de motu trium corporum se mutuo attrahentium non mediocriter adiuuari videtur. Sint enim proposita tria corpora A, B, C, quae se inuicem in ratione reciproca duplicata attrahant, et quaeratur, vti in Astronomia quaestio institui solet, motus respectivus, quo corpora duo B et C, spectatori in A posito moveri videbuntur; litterae autem A, B, C denotent massas horum corporum seu eorum vires attractrices absolutas. Quodsi iam unum horum corporum euanesceret, haberetur casus duorum corporum tantum, quorum motus sine illa difficultate definiri possit; unde obtinemus illos casus extremos, ad quas solutionem generalem aequa dirigi oportet. Iftas igitur extremitates diligentius examinari opera erit pretium, verum ne difficultates nimium obruantur, motum omnium trium corporum in eodem plano fieri assumam, quoniam si difficultates pro hac hypothesi effent superatae, reliquae ex planorum diuersitate oriundae haud difficulter vincerentur.

Problema i.

15. Si tria corpora A, B, C se mutuo attrahant in ratione reciproca duplicata distantiarum, atque

que in eodem plano moueantur, definire motum corporum B et C qualis spectatori in corpore A posito apparebit.

Solutio.

Quoniam corpus A tanquam in quiete persit Tab. II.
Rens considerari debet, ex quo motus binorum re- Fig. I.
liquorum spectetur, ducatur in plano motus per A linea recta $\nwarrow A$ ad puncta aequinoctialia seu alia puncta in coelo fixa, directa; ac tempore quocun- que ab epocha quadam elapso et reperiantur bina re- liqua corpora in B et C ad quae ex A ducantur rectae AB et AC. Vocentur ergo hae distantiae $AB=x$; $AC=y$; itemque anguli $\nwarrow AB=p$; $\nwarrow AC=q$, qui longitudinem utriusque corporis re- ferant; tum ponatur horum angulorum differentia $BAC=q-p=s$, eritque iuncta recta $BC=\sqrt{(xx+yy-2xy\cos s)}=v$. Iam cum horum corporum massae sint A, B, C, eaque se mutuo attrahant in ratione reciproca duplicata distantiarum, sequentes habebimus vires acceleratrices:

$$\text{I. Corpus } B \text{ sollicitatur secundum } \begin{cases} BA \text{ vi} = \frac{A}{x^2} \\ BC \text{ vi} = \frac{B}{v^2} \end{cases}$$

$$\text{II. Corpus } C \text{ sollicitatur secundum } \begin{cases} CA \text{ vi} = \frac{A}{y^2} \\ CB \text{ vi} = \frac{B}{v^2} \end{cases}$$

Corpus autem A sollicitatur a corporibus B et C viribus acceleratricibus secundum $AB=\frac{B}{x^2}$, secundum Tom. XIII. Nou. Comm. Y $AC=$

170 DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

$AC = \frac{c}{yy}$. Quare cum corpus A debeat in quiete retineri, hae vires secundum directiones contrarias in corpora B et C sunt transferendae. Praeter vires ergo superiores, si ducamus BM et CN parallelas ipsis CA et BA, insuper has habebimus:

$$\text{I. Corpus B sollicitatur secundum } \left\{ \begin{array}{l} BA \text{ vi} = \frac{B}{xx} \\ BM \text{ vi} = \frac{C}{yy} \end{array} \right.$$

$$\text{II. Corpus C sollicitatur secundum } \left\{ \begin{array}{l} CA \text{ vi} = \frac{C}{yy} \\ CN \text{ vi} = \frac{B}{xx} \end{array} \right.$$

Vires ergo quibus haec corpora coniunctim sollicitantur, sunt:

$$\text{Corpus B sollicitatur secundum } \left\{ \begin{array}{l} BA \text{ vi} = \frac{A+B}{xx} \\ BC \text{ vi} = \frac{C}{vv} \\ BM \text{ vi} = \frac{C}{yy} \end{array} \right.$$

$$\text{Corpus C sollicitatur secundum } \left\{ \begin{array}{l} CA \text{ vi} = \frac{A+C}{yy} \\ CB \text{ vi} = \frac{B}{vv} \\ CN \text{ vi} = \frac{B}{xx} \end{array} \right.$$

Quaesitio ergo huc redit, quomodo motus corporum ab his viribus sollicitatorum futurus sit. comparatus. Hunc in finem ductis ad rectam $\nabla \triangle$ perpendicularis BP et CQ, illas vires resoluere licet, secundum directiones fixas, quarum alterae $B\beta$ et $C\alpha$ sint ipsi $\nabla \triangle$ parallelae, alterae vero BP et CQ ad eam normales; ad quod nosse oportet singularum rectangularum inclinationes ad axem $\nabla \triangle$. Ac primo quidem rectae BA et CN

INAEQUALIT. MOTVS CORP. COELEST. 171

eo. inclinantur angulo: $\gamma A B = \gamma N C = p$; rectae vero CA et BM angulo $\gamma A C = \gamma M B = q$; verum recta BC ad axem inclinatur angulo CBb , cuius sinus est $= \frac{BP - CQ}{v}$ et cosinus $= \frac{AP - AQ}{v}$. Cum iam sit $BP = x \sin. p$; $AP = x \cos. p$; $CQ = y \sin. q$ et $AQ = y \cos. q$ fieri

$$\sin. CBb = \frac{x \sin. p - y \sin. q}{v} \text{ et } \cos. CBb = \frac{x \cos. p - y \cos. q}{v}.$$

Hinc ergo corpus B sollicitabitur sequentibus viribus acceleratricibus:

Secundum Bb

$$+ \frac{A+B}{xx} \cos. p \\ + \frac{C}{vv} \frac{x \cos. p - y \cos. q}{v} \\ + \frac{C}{yy} \cos. q$$

secundum $B'P$

$$+ \frac{A+B}{xx} \sin. p \\ + \frac{C}{vv} \frac{x \sin. p - y \sin. q}{v} \\ + \frac{C}{yy} \sin. q$$

Porro autem corpus C sollicitabitur sequentibus viribus acceleratricibus:

Secundum Cc

$$- \frac{A+C}{yy} \cos. q \\ - \frac{B}{vv} \frac{x \cos. p - y \cos. q}{v} \\ + \frac{B}{xx} \cos. p$$

secundum CQ

$$- \frac{A+C}{yy} \sin. q \\ - \frac{B}{vv} \frac{x \sin. p - y \sin. q}{v} \\ + \frac{B}{xx} \sin. p$$

Ponamus breuitatis gratia has vires:

$$\frac{A+B}{xx} \cos. p + \frac{C(x \cos. p - y \cos. q)}{v^3} + \frac{C}{yy} \cos. q = P$$

$$\frac{A+B}{xx} \sin. p + \frac{C(x \sin. p - y \sin. q)}{v^3} + \frac{C}{yy} \sin. q = Q$$

$$\frac{A+C}{yy} \cos. q - \frac{B(x \cos. p - y \cos. q)}{v^3} + \frac{B}{xx} \cos. p = R$$

$$\frac{A+C}{yy} \sin. q - \frac{B(x \sin. p - y \sin. q)}{v^3} + \frac{B}{xx} \sin. p = S$$

Y 2

erit-

172 DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

eritque ex principiis Mechanicis sumto elemento temporis dt constante :

$$\frac{2}{dt^2} dd. x \cos p + P = 0; \frac{2}{dt^2} dd. x \sin p + Q = 0$$

$$\frac{2}{dt^2} dd. y \cos q + R = 0; \frac{2}{dt^2} dd. y \sin q + S = 0$$

Hinc autem per idoneam combinationem elicetur :

$$P \cos p + Q \sin p + \frac{2}{dt^2} (ddx - x dp^2) = 0$$

$$Q \cos p - P \sin p + \frac{2}{dt^2} (2 dx dp + x dd p) = 0$$

$$R \cos q + S \sin q + \frac{2}{dt^2} (ddy - y dq^2) = 0$$

$$S \cos q - R \sin q + \frac{2}{dt^2} (2 dy dq + y dd q) = 0$$

At ex superioribus formulis fit :

$$P \cos p + Q \sin p = \frac{A+B}{xx} + \frac{C(x-y \cos s)}{v^3} + \frac{C \cos s}{yy}$$

$$Q \cos p - P \sin p = \frac{-C y \sin s}{v^3} + \frac{C \sin s}{yy}$$

$$R \cos q + S \sin q = \frac{A+C}{yy} - \frac{B(x \cos s - y)}{v^3} + \frac{B \cos s}{xx}$$

$$S \cos q - R \sin q = \frac{+B x \sin s}{v^3} - \frac{B \sin s}{xx}$$

vnde pro motu amborum corporum determinando sequentes quatuor aequationes prodibunt :

$$I. ddx - x dp^2 + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{A+B}{xx} + \frac{C(x-y \cos s)}{v^3} + \frac{C \cos s}{yy} \right) = 0$$

$$II. 2 dx dp + x dd p + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{C \sin s}{yy} - \frac{C y \sin s}{v^3} \right) = 0$$

$$III. ddy - y dq^2 + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{A+C}{yy} - \frac{B(y-x \cos s)}{v^3} + \frac{B \cos s}{xx} \right) = 0$$

$$IV. 2 dy dq + y dd q + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{B x \sin s}{v^3} - \frac{B \sin s}{xx} \right) = 0.$$

Coroll.

Coroll. 1.

16. Circa has aequationes in genere, id tantum annotandum duco quod si prima multiplicetur per $y \sin s$; secunda per $\frac{(A+C)x}{C} - y \cos s$ tertia per $-x \sin s$ et quarta per $\frac{(A+B)y}{B} - x \cos s$, summa productorum futura sit:

$$(yddx - xddy) \sin s + xy(dq^2 - dp^2) \sin s + \frac{A+C}{C}(xxddp + 2xdxdp) \\ + \frac{A+B}{B}(yyddq + 2ydydq) - 2ydxdp \cos s - xyddp \cos s \\ - 2xdy dq \cos s - xyddq \cos s = 0$$

cuius integrale est:

$$\frac{A+C}{C} xxdp + \frac{A+B}{B} yydq + (ydx - xdy) \sin s - xy(dp + dq) \cos s \\ = adt.$$

Coroll. 2.

17. Si haec ad motum Lunae transferre velimus, in A terra constituantur et B pro sole, C vero pro Luna habeatur. Cum autem magnitudo massae Lunae non in computum veniat, siquidem ad perturbationem motus terrae inde oriundam hic non respicimus, facto $C=0$, has habebimus aequationes:

I. $ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \frac{A+B}{xx} = 0$ } pro motu folis
II. $2dxdp + xddp = 0$ }

III. $ddy - ydq^2 + \frac{1}{2}dt^2 \left(\frac{A}{yy} + \frac{B(y-x\cos s)}{v^3} + \frac{B\cos s}{xx} \right) = 0$ } pro motu

IV. $2dydq + yddq + \frac{1}{2}dt^2 \left(\frac{Bx\sin s}{v^3} - \frac{B\sin s}{xx} \right) = 0$ } Lunae.

Coroll. 3.

18. Motus ergo solis ex terra apparens erit regularis seu regulis *Keplerianis* conformis. Pro Luna autem alter casus extremus locum habebit, si distantiae x et v sint quasi infinites maiores quam y , seu Luna circa terram in minima distantia reuolueretur, quo casu etiam eius motus regulis *Keplerianis* foret conformis, hisque aequationibus contineretur:

$$\text{III. } ddy - y dq^2 + \frac{1}{2} dt^2 \cdot \frac{A}{y^2} = 0$$

$$\text{IV. } 2 dy dq + y ddq = 0$$

qui casus etiam ex generalibus formulis nascitur, si massa solis B vt euanscens spectetur.

Coroll. 4.

19. Alter autem casus extremus obtinebitur, quo Luna veluti planeta primarius circa solem reuolueretur, si massa terrae A pro nihilo habeatur; hoc igitur casu motus Lunae ex terra spectatus his aequationibus exprimeretur.

$$\text{III. } ddy - y dq^2 + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{B(y - x \cos s)}{v^3} + \frac{B \cos s}{x^2} \right) = 0$$

$$\text{IV. } 2 dy dq + y ddq + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{B x \sin s}{v^3} - \frac{B \sin s}{x^2} \right) = 0.$$

Coroll. 5.

20. Etsi autem hoc casu motus Lunae sit regularis, tamen resolutio istarum aequationum minus patet;

patet; propterea quod motum ex terra visum definiunt, sive inaequalitatem secundam, vti ab Astronomis vocatur, simul inuoluunt. Quamobrem harum aequationum resolutio a posteriori est cognita; quae ergo si fuerit expedita, non parum ad resolutionem aequationum generalium collatura esse videtur.

Coroll. 6.

21. Hoc igitur certum est, resolutionem formularum generalium seu saltem earum, quae §. 17. pro motu Lunae sunt exhibitae, ita comparatam esse debere, vt tam formularum §. 18. quam formularum §. 19. integrationem in se complectatur. Illarum scilicet integratio oriri debet ex generali, si ponatur $B=0$, harum vero si $A=0$, quare utrumque casum seorsim euoluamus.

Problema 2.

22. Propositae fint sequentes binae aequationes differentio-differentiales:

$$\frac{dy}{dt} - y dq^2 + \frac{1}{2} dt^2 \cdot \frac{A}{yy} = 0 \text{ et } 2 dy dq + y ddq = 0$$

quarum integralia inueniri oporteat.

Solutio.

Posterior aequatio per y multiplicata ob dt constans statim praebet hoc integrale $yydq = adt$.

Deinde

176 DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

Deinde prima per $2dy$ posterior vero per $2ydy$
multiplicata summamq; dant:

$$2dyddy + 2ydydq^2 + 2yydqddq + dt^2 \cdot \frac{A dy}{yy} = 0$$

cuius integrale est:

$$dy^2 + yy dq^2 = C dt^2 + \frac{A dt^2}{y}$$

Cum igitur sit $dq = \frac{adt}{yy}$ erit

$$dy^2 + \frac{\alpha\alpha dt^2}{yy} = C dt^2 + \frac{A dt^2}{y}$$

ideoque $ydy = -dt\sqrt{(Cyy + Ay - \alpha\alpha)}$ vnde fit

$$dt = \frac{-y dy}{\sqrt{(Cyy + Ay - \alpha\alpha)}} \text{ et } dq = \frac{-\alpha dy}{y\sqrt{(Cyy + Ay - \alpha\alpha)}}$$

Quo autem constantes arbitrarias α et C commodius
definiamus pro y introducamus angulum θ , vt sit
 $y = \frac{c}{1 - n \cos \theta}$ et $dy = \frac{-n c d \theta \sin \theta}{(1 - n \cos \theta)^2}$ et $Cyy + Ay - \alpha\alpha$
 $= \frac{Ccc + Ac - n A \cos \theta - \alpha\alpha + 2n\alpha^2 \cos \theta - nn\alpha\alpha \cos \theta^2}{(1 - n \cos \theta)^2}$

statuatur $\alpha^2 = \frac{1}{2}Ac$ et $Ccc + Ac - \alpha\alpha = nn\alpha\alpha$, seu

$$Ccc + \frac{1}{2}Ac = \frac{1}{2}nnAc \text{ ideoque } C = -\frac{A}{2c}(1 - nn)$$

eritque $Cyy + Ay - \alpha\alpha = \frac{\frac{1}{2}nnAc \sin \theta^2}{(1 - n \cos \theta)^2}$ et $\sqrt{(Cyy + Ay - \alpha\alpha)} = \frac{n \sin \theta}{1 - n \cos \theta} \sqrt{\frac{1}{2}Ac}$

Quibus valoribus substitutis habebimus:

$$dt = \frac{c c d \theta}{(1 - n \cos \theta)^2} \sqrt{\frac{2}{A c}} \text{ et } dq = d\theta$$

ideoque per nouam variabilem θ reliquas ita defini-
mus, vt sit:

$$q = f + \theta; y = \frac{c}{1 - n \cos \theta} \text{ et } dt = \frac{c c d \theta}{(1 - n \cos \theta)^2} \sqrt{\frac{2}{A c}}.$$

Coroll.

Coroll. 1.

23. Eodem modo etiam superiores aequationes motum solis continentibus construuntur:

$$ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \frac{A+B}{xx} = 0 \text{ et } 2dxdp + xddp = 0$$

si enim breuitatis gratia ponamus $A+B=E$ erit

$$p = e + \eta; x = \frac{a}{m \cos \eta}; dt = \frac{d\eta}{(1-m \cos \eta)^2} \sqrt{\frac{2}{E}} a^3.$$

Cum autem utrinque elementum temporis dt sit idem, erit

$$\frac{d\theta}{(1-n \cos \theta)^2} \sqrt{\frac{2}{A}} a^3 = \frac{d\eta}{(1-m \cos \eta)^2} \sqrt{\frac{2}{E}} a^3.$$

Coroll. 2.

24. Si nolimus nouam variabilem introducere, quoniam inuenimus, $\alpha\alpha = \frac{1}{2}Ac$ et $c = -\frac{A}{2c}(1-nn)$, erit $V(Cyy + Ay - \alpha\alpha) = V\frac{A}{2c}(-cc + 2cy - yy + nnyy) = V\frac{A}{2c}((1+n)y - c)(c - (1-n)y)$, sicque habebimus

$$dt = \frac{-y dy \sqrt{\frac{2}{c}}}{V A ((1+n)y - c)(c - (1-n)y)} \text{ et } dq = \frac{-c dy}{y V ((1+n)y - c)(c - (1-n)y)}$$

quae formulae ita ad ellipsin sunt accommodatae, vt $\frac{c}{1-n}$ denotet distantiam apogei, et $\frac{c}{1+n}$ distantiam perigei, vnde distantia media est $\frac{c}{1-nn}$, excentricitas $= n$, et c semiparameter.

Coroll. 3.

25. Simili modo pro motu solis, nullam nouam variabilem introducendo habebimus has formulas:

$$dt = \frac{-x dx \sqrt{\frac{2}{a}}}{V E ((1+m)x - a)(a - (1-m)x)} \text{ et } dp = \frac{-a dx}{x V ((1+m)x - a)(a - (1-m)x)}$$

Tom. XIII. Nou. Comm.

Z

vbi

vbi signum — praefixi, vt motus ab apogeo computetur.

Coroll. 4.

26. Sin autem nouam variabilem y tunc θ introducere velimus, id etiam infinitis aliis modis fieri potest. Veluti si ponamus $y = \frac{c(1-v\cos\theta)}{1-n\cos\theta}$, reperiemus:

$$dt = \frac{d\theta(1-v\cos\theta)}{(1-n\cos\theta)^2} \sqrt{\frac{2}{\Lambda}} (1+ny) c^3 \text{ et } dq = \frac{d\theta}{1+v\cos\theta} \sqrt{1-vy}$$

vbi distantia apogei est $= \frac{c(1-v)}{1-n}$; distantia perigei $= \frac{c(1+v)}{1+n}$ distantia media $= \frac{c(1+nv)}{1-nn}$, et excentricitas $= \frac{n+v}{1+nv}$, tum vero semiaxis coniugatus $= c\sqrt{\frac{1-vv}{1-nn}}$, et semiparameter $= \frac{c(1-vv)}{1+nv}$.

Problema 3.

27. Si propositae sint sequentes aequationes differentio-differentiales:

$$\frac{dy}{dx} - y \frac{dq^2}{dx} + \frac{1}{x} dt^2 \left(\frac{B(y-x\cos s)}{v^3} + \frac{B\cos s}{xx} \right) = 0$$

$$2 \frac{dy}{dx} dq + y \frac{ddq}{dx} + \frac{1}{x} dt^2 \left(\frac{Bx\sin s}{v^3} - \frac{B\sin s}{xx} \right) = 0$$

existente $s = q - p$ et

$$ddx - xdp^2 + \frac{1}{x} dt^2 \cdot \frac{E}{xx} = 0 \text{ et } 2dxdp + xddp = 0$$

earum integralia inuenire,

Solutio.

Solutio.

Pro relatione quantitatum x et p ad tempus t
iam innenimus:

$$dt = \frac{-x dx + p^2 a}{\sqrt{E((1+m)x-a)(a-(1-m)x)}} \text{ et } dp = \frac{-a dx}{x \sqrt{((1+m)x-a)(a-(1-m)x)}}$$

qui valores in ipsis propositis aequationibus sunt adhibendi. Quod autem ad has ipsas aequationes attinet, recordandum est iis designari eiusmodi motum corporis C, qui ad punctum B relatus futurus effet regularis. Ducta ergo Bb axi v parallela si ponamus angulum CBb = u, ob BC = v = $\sqrt{x^2 + y^2 - 2xy \cos s}$ habebimus pro hoc motu istas aequationes:

$$dt = \frac{-v d v \sqrt{2b}}{\sqrt{B((1+i)v-b)(b-(1-i)v)}} \text{ et } du = \frac{-b d v}{v \sqrt{((1+i)v-b)(b-(1-i)v)}}$$

$$\text{At est } \sin u = \frac{x \sin p - y \sin q}{v} \text{ et } \cos u = \frac{x \cos p - y \cos q}{v}$$

Atque hinc elicetur:

$$du = \frac{xx dp + yy dq + (y dx - x dy) \sin s - xy(dp + dq) \cos s}{v v}$$

vnde nanciscimur:

$$xx dp + yy dq + (y dx - x dy) \sin s - xy(dp + dq) \cos s \\ = \frac{-b v d v}{\sqrt{((1+i)v-b)(b-(1-i)v)}} = dt \sqrt{\frac{1}{2} B b},$$

Cum igitur primo x et p deinde etiam v detur per t , ista aequatio $xx - 2xy \cos s + yy = vv$, cum hac coniuncta determinabit duas reliquias quantitates cognitas y et q . Verum definito v per t , ex eo primum quaeratur angulus $u = CBb$, quo inuenito ob $x \sin p - y \sin q = v \sin u$ et $x \cos p - y \cos q = v \cos u$ erit

erit $\tan g \cdot q = \frac{x \sin. p - v \sin. u}{x \cos. p - v \cos. u}$; et $y = \sqrt{xx + vv - 2 xv \cos. (p-u)}$. Verum inuenimus esse $u = \sqrt{\frac{v\sqrt{(1+i)v-b)(b-(1-i)v)}}{x\sqrt{(1+i)v-b)(b-(1-i)v)}}$, et angulus q etiam facilius ex hac forma, $\tan g. (q-p) = \frac{v \sin. (p-u)}{x-v \cos. (p-u)}$ erui potest, eritque idcirco $\tan g. s = \frac{v \sin. (p-u)}{x-v \cos. (p-u)}$ seu $\sin. s = \frac{v \sin. (p-u)}{\sqrt{2}}$.

Coroll. 1.

28. Pro aequationibus ergo differentio-differentialibus propositis hanc naesti sumus resolutionem. Primo ad datum tempus t : quaerantur valores x et p per has formulæ:

$$dt = \frac{-x dx + v dv}{\sqrt{E((1+m)x-a)(a-(1-m)x)}} \text{ et } dp = \frac{-a dx}{x \sqrt{((1+m)x-a)(a-(1-m)x)}}$$

Deinde ad idem tempus colligatur valor ipsius v per hanc formulam

$$dt = \frac{-v dv \sqrt{2} b}{\sqrt{B((1+i)v-b)(b-(1-i)v)}}$$

quo inuenito definiatur porro angulus u vt sit:

$$du = \frac{-b dv}{v \sqrt{((1+i)v-b)(b-(1-i)v)}} = \frac{dt}{vv} \sqrt{\frac{1}{2} B b}$$

unde tandem habebitur $y = \sqrt{xx+vv-2xv \cos. (p-u)}$ et

$$\tan g. q = \frac{x \sin. p - v \sin. u}{x \cos. p - v \cos. u} \text{ seu } \tan g. (q-p) = \tan g. s = \frac{v \sin. (p-u)}{x-v \cos. (p-u)}$$

Coroll. 2.

29. Si igitur proponantur resoluendaæ hæc aequationes latius patentes

 ddy

$$ddy - y dq^2 + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{A}{y^2} + \frac{B(y - x \cos s)}{v^3} + \frac{B \cos s}{xx} \right) = 0$$

$$2 dy dq + y ddq + \frac{1}{2} dt^2 \left(\frac{B x \sin s}{v^3} - \frac{B \sin s}{xx} \right) = 0$$

$$ddx - x dp^2 + \frac{1}{2} dt^2 \cdot \frac{E}{xx} = 0 \text{ et } 2 dx dp + x dd p = 0$$

existente $v v = xx + yy - 2xy \cos s$ et $s = q - p$; solutionem iam inuenimus pro binis casibus extremis altero quo $B = 0$ (in probl. 2.) altero quo $A = 0$ (in probl. 3.).

Coroll. 3.

30. Ponamus pro casu $B = 0$ prodiisse $y = P$ et $q = Q$ pro casu autem $A = 0$ prodiisse $y = R$ et $q = S$, ac manifestum est solutionem formulärum latius patentium, quae sit $y = T$ et $q = V$ ita esse debere comparatam, vt posito $B = 0$ fiat $T = P$ et $V = Q$, posito autem $A = 0$ fiat $T = R$ et $V = S$, vnde iam quodammodo solutionis generalis indolem colligere licet.

Coroll. 4.

31. Solutio autem casus posterioris, quo $A = 0$, et si rei natura considerata, motuque ad corpus B relato, sit facilis, tamen si aequationes nostras differentio-differentiales spectemus, difficillime constat, quemadmodum solutio inuenta ex iis immediate elicui potuerit. Posito enim $A = 0$, solutio yix minus recondita videri debet, quam si non esset $A = 0$.

Coroll. 5.

32. Pro motu ergo Lunae accurate determinando, atque adeo in genere problemate de motu trium corporum se mutuo attrahentium resoluendo maximum adiumentum inde merito est expectandum, vt casus ille quo $A=0$, ex sola contemplatione formularum differentio-differentialium evoluantur. Hoc saltem est certum, nisi hunc casum expedire valeamus, multo magis de solutione generali esse desperandum.

Coroll. 6.

33. Cum igitur pro hoc casu solutio, quam a posteriori concinnaimus constet, methodus tantum Analytica idonea et quasi sponte se offerens desideratur, cuius ope eadem illa solutio a priori ipsas aequationes differentio-differentiales tractando erui queat. Nullum enim est dubium, quin eadem methodus pro solutione generali minime successu sit caritura.

Coroll. 7.

34. Quoniam a posteriori iam valores finitos pro quantitatibus y et q eliciimus, haud abs re erit earum differentialia quoque contemplari; quorum evolutio cum labore non parum taediosum requirat, ea hic apponam:

dq

$$\begin{aligned} dq &= \frac{vdu(v-x\cos(p-u))-(vdx-xdv)\sin.(p-u)+xdp(x-v\cos.(p-u))}{y^2} \\ ds &= \frac{vdu(v-x\cos.(p-u))-(vdx-xdv)\sin.(p-u)-vdःp(v-x\cos.(p-u))}{y^2} \\ dy &= \frac{dx(x-\cos.(p-u))+dv(v-\cos.(p-u))+xv(dp-du)\sin.(p-u)}{y} \end{aligned}$$

vnde componitur :

$$\begin{aligned} dy^2 + yydq^2 &= dx^2 + xx dp^2 + dv^2 + vv du^2 - 2 dx dv \cos.(p-u) \\ &\quad - 2 x v d p d u \cos.(p-u) \\ &\quad + 2 x d v d p \sin.(p-u) - 2 v d x d u \sin.(p-u). \end{aligned}$$

Denique si ex aequatione, qua v per t determinatur, constantes b et i per integrationem ingressae iterum per differentiationem tollantur, prodibit : $d^2v + \frac{z^2 v d dv}{v} + \frac{B dt^2 dv}{z v^3} = 0$, quae propterea aequationibus propositis satisfacere est censenda.

Scholio.

35. Hae formulae autem, quarum ope ista, resolutio aequationum casu $A=0$, obtineri posset, nimis sunt complicatae, earumque inuentio ipsa nimis recondita, quam ut Analystae occurrere possent. Quo autem inuestigatio directa est difficilior, eo magis in eam inquirendum videtur, quoniam inde procul dubio insignia subsidia ad problema generale expediendum merito expectare licet. Cum autem hoc artificium, quo solutio casus $A=0$, tam facilis euasit, multo latius patet, atque ad omnes leges attractionis extendatur, ex contemplatione huius majoris amplitudinis facilius fortasse id, quod quaerimus,

mus, elici poterit; unde idem Problema latissimo sensu acceptum simili modo resolui conueniet.

Problema 4.

36. Si corpora A et C ad corpus B attrahantur in ratione quacunque distantiarum ab eo; eaque in eodem plano vicinque moueantur, definire motum respectuum, quo ambo corpora B et C spectatori in A posito circumferri videbuntur.

Solutio.

Quia omnia ad spectatorem in A positum sunt referenda, ponantur, ut ante, distantiae $AB=x$; $AC=y$; $BC=v$; et anguli $\angle A B = p$; $\angle A C = q$ et $\angle B A C = q - p = s$; ut sit $v = \sqrt{x^2 + y^2 - 2xy \cos s}$. Tum sit vis acceleratrix qua corpus A ad B trahitur $= X$, et ea qua corpus C ad B attrahitur $= V$; eritque pro puncto A quasi fixo spectato, vis acceleratrix

qua B sollicitatur secundum $BA = X$

qua C sollicitatur secundum $CB = V$

qua C sollicitatur secundum $CN = X$.

Hinc ratiocinium simili modo quo supra instituendo obtinebimus sequentes quatuor aequationes:

$$\text{I. } ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2 \cdot X = 0. \quad \text{II. } 2dxdp + xddp = 0$$

$$\text{III. } ddy - ydq^2 + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \left(\frac{y - x \cos s}{v} \cdot V + X \cos s \right) = 0$$

$$\text{IV. } 2dydq + yddq + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \left(\frac{x \sin s}{v} \cdot V - X \sin s \right) = 0.$$

Bina-

Binorum autem priorum solutio est in promptu, secunda enim praebet $x \cdot dp = adt$, ideoque $dp = \frac{adx}{x}$; qui valor in prima subditus dat: $ddx - \frac{adx^2}{x^3} + \frac{1}{2}Xdt^2 = 0$, qui per $2dx$ multiplicatus pro integrali habet:

$$d x^2 + \frac{adx^2}{x^3} + dt^2 \int X dx = 0$$

vnde fit

$$dt = \frac{-x dx}{\sqrt{(6xx - \alpha\alpha - xx \int X dx)}} \text{ et } dp = \frac{-adx}{x\sqrt{(6xx - \alpha\alpha - xx \int X dx)}}.$$

Quanquam autem nullus patet modus, quo binae posteriores aequationes resolvi queant, tamen consideratio, quod motus corporis C ex B spectatus sit determinabilis, earum solutionem largitur, si enim ponamus angulum $\angle CBb = u$, ita ut sit:

$$\sin u = \frac{x \sin p - y \sin q}{v}; \quad \cos u = \frac{x \cos p - y \cos q}{v}$$

$$\text{et } \tan g = \frac{x \sin p - y \sin u}{x \cos p - y \cos u}; \quad y = \sqrt{(xx + vv - 2xv \cos(p-u))}$$

$$\text{hincque } \tan s = \frac{v \sin(p-u)}{x - v \cos(p-u)} = \tan(q-p)$$

inter v , V et u similes habebuntur aequationes, atque inter x , X et p , sicque binae posteriores aequationes aequiualebunt ipsis:

$$ddv - vdu^2 + \frac{1}{2}dt^2 \cdot V = 0 \text{ et } 2dvdu + vddu = 0$$

vnde sequentes valores integrales elicuntur:

$$dt = \frac{-v dv}{\sqrt{(\delta vv - \gamma\gamma - vv \int V dv)}}; \quad du = \frac{-v dv}{v \sqrt{(\delta vv - \gamma\gamma - vv \int V dv)}}$$

quae simul aequationibus III et VI. superioribus satisfacere sunt censendae.

Tom. XIII. Nou. Comm.

A a

Coroll.

Coroll. 1.

37. Si ex aequatione inter v et t constantes δ et γ per differentiationem tollantur, obtinebitur aequatio differentialis tertii gradus:

$$vd^3v + 3dvddv + \frac{1}{2}dt^2(3Vdv + vdV) = 0$$

quae aequatio facile quoque deducitur ex formulis:

$$ddv - vdu^2 + \frac{1}{2}Vdt^2 = 0 \text{ et } 2dvdv + vddu = 0$$

nam prior dat $du^2 = \frac{d^2v}{v} + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \frac{v}{v}$, ideoque differentiando:

$2duddu = \frac{d^3v}{v} - \frac{dvddv}{vv} + \frac{1}{2}dt^2 \cdot \frac{vdv}{vv} - \frac{vddv}{vv}$, qui valores in altera per $2du$ multiplicata $4dvdu^2 + 2vduddu = 0$ substituti praebent aequationem inuentam.

Coroll. 2.

38. Haec quidem sunt facilia, sed cardo rei in hoc versatur, ut certa assignetur methodus, cuius ope inuentae formulae differentiales primi gradus, immediate ex quatuor aequationibus primo inventis erui queant. Atque in hoc negotio eximia Analyseos promotio confisteret videtur.

Scholion.

39. Cum autem nulla adhuc pateat via hoc praestandi, ipsa huius defectus commemoratio utilitate non caritura videtur, qua sagacitas Analystorum incitetur. Quin etiam haud alienum erit problema

blema de tribus corporibus se mutuo attrahentibus, in sensu latissimo euoluere, vt attractio legem distantiarum quamcunque sequatur, saepe numero enim calculi compendia et artificia in problematis generalioribus facilius inueniuntur, quam in specialioribus, quoniam ipsa limitatio non raro impedit, quominus ratio artificiorum, quae adhiberi queant, perspiciatur.

Problema 5.

40. Si tria corpora A, B, C se mutuo attrahant in ratione quacunque distantiarum, eorumque motus in eodem fiat plano, determinare motum respectuum, quo corpora B et C spectatori in A posito circumferri videbuntur.

Solutio.

Quia hic corporum actio mutua spectari debet, eorum massae in computum sunt ducendae. Sint igitur vires acceleratrices, quibus corpus A vrgetur ad $B = BX$, et ad $C = CY$, quae in reliqua corpora translatae suppeditabunt cum iis, quibus ea actu sollicitantur sequentes vires acceleratrices:

$$\text{Corpus B sollicitatur secundum } \left\{ \begin{array}{l} BA \text{ vi} = (A+B)X \\ BC \text{ vi} = C V \\ BM \text{ vi} = CY \end{array} \right.$$

A a 2

Corpus

$$\begin{aligned} \text{Corpus } C \text{ sollicitatur secundum } & \begin{cases} CA \text{ vi} = (A+C)Y \\ CB \text{ vi} = B V \\ CN \text{ vi} = BX \end{cases} \end{aligned}$$

vbi X , Y et V sunt eae distantiarum $A B = x$; $AC = y$ et $BC = v$ functiones, quibus vires attractivae praeter massas sunt proportionales. Hinc igitur pro motu corporum sequentes aequationes colligentur.

$$I. ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2((A+B)X + \frac{C(x-y\cos s)}{v}V + CY\cos s) = 0$$

$$II. 2dxdp + xddp + \frac{1}{2}dt^2(CY \sin s - \frac{C y \sin s}{v}V) = 0$$

$$III. ddy - ydq^2 + \frac{1}{2}dt^2((A+C)Y + B \frac{(y-x\cos s)}{v}V + BX\cos s) = 0$$

$$IV. 2dydq + yddq + \frac{1}{2}dt^2(\frac{Bx \sin s}{v}V - BX \sin s) = 0$$

vbi est

$$vv = xx + yy - 2xy\cos s \text{ et } s = q - p.$$

Verum praeter has aequationes aliae exhiberi possunt in motu pariter in se continentibus, quae oriuntur si motus corporum A et C relatius, quales spectatori in B posito cerneretur, simili modo euqvatur. Posito autem angulo $CBb = u$ vt fit

$$\sin u = \frac{x \sin p - y \sin q}{v} \text{ et } \cos u = \frac{x \cos p - y \cos q}{v}$$

obtinebuntur hae aequationes:

$$ddv - vdu^2 + \frac{1}{2}dt^2((B+C)V + \frac{A(v-x\cos(p-u))}{y}Y + AX\cos(p-u)) = 0$$

$$2dvdu + vddu + \frac{1}{2}dt^2(AX\sin(p-u) - \frac{Ax\sin(p-u)}{y}Y) = 0$$

ddx

$$ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2((A+B)X + \frac{C(x-v\cos.(p-u))}{y}Y + CV\cos.(p-u)) = 0$$

$$2dxdp + xddp + \frac{1}{2}dt^2(\frac{Cv\sin.(p-u)}{y}Y - CV\sin.(p-u)) = 0$$

quae duae postremae cum superiorum I et II conuenient ob

$$y\sin.s = v\sin.(p-u) \text{ et } y\cos.s = x - v\cos.(p-u).$$

Quanquam ergo motus corporum per quatuor aequationes tantum determinatur, iis tamen duae hic inuentae commode adiunguntur, quippe quae non parum ad solutionem idoneam inueniendam conferre posse videntur; sive habebimus sex sequentes aequationes, quarum autem quaeque quaternae problemati soluendo sufficient.

$$\text{I. } ddv - xdp^2 + \frac{1}{2}dt^2((A+B)X + \frac{x-y\cos.s}{v}CV + CY\cos.s) = 0$$

$$\text{II. } 2dxdp + xddp + \frac{1}{2}dt^2(CY\sin.s - \frac{y}{v}, CV\sin.s) = 0$$

$$\text{III. } ddy - ydq^2 + \frac{1}{2}dt^2((A+C)Y + \frac{y-x\cos.s}{v}BV + BX\cos.s) = 0$$

$$\text{IV. } 2dydq + yddq + \frac{1}{2}dt^2(\frac{x}{v}, BV\sin.s - BX\sin.s) = 0$$

$$\text{V. } ddv - vdu^2 + \frac{1}{2}dt^2((B+C)V + \frac{x-y\cos.s}{v}AX + \frac{y-x\cos.s}{v}AY) = 0$$

$$\text{VI. } 2dvdu + vddu + \frac{1}{2}dt^2(\frac{y}{v}AX\sin.s - \frac{x}{v}AY\sin.s) = 0.$$

Coroll. I.

41. Praeterquam quod est $s = q - p$, circa has quantitates notari meretur esse $vv = xx + yy - 2xy\cos.s$, tum vero $v\sin.u = x\sin.p - y\sin.q$ et $v\cos.u = x\cos.p - y\cos.q$; ubi anguli p, q et u inclinationes rectarum AB, AC et BC ad rectam fixam V denotant.

A a 3

Porro

190 DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

Potro autem est $x:y:v = \sin.(q-u):\sin.(p-u):\sin.s$
sive

$$\frac{x}{\sin.(q-u)} = \frac{y}{\sin.(p-u)} = \frac{v}{\sin.s} \quad \text{et}$$

$$x = y \cos.s + v \cos.(p-u); \quad v = x \cos.(p-u) - y \cos.(q-u); \quad \text{et}$$

$$y = x \cos.s - v \cos.(q-u).$$

Coroll. 2.

42. His aequationibus diuersis modis combinandis aliae non incongruae formari possunt; imprimitis autem duae sunt notandae combinationes, quae ad aequationes integrabiles deducunt. Prima oritur

$$\text{II. } \frac{x}{c} + \text{IV. } \frac{y}{b} + \text{VI. } \frac{v}{a} \text{ unde fit}$$

$$\frac{z \ddot{x} \dot{d} \dot{d} p - z \ddot{x} \dot{d} d \dot{p}}{c} + \frac{z \ddot{y} \dot{d} y \dot{d} q - z \ddot{y} \dot{d} d \dot{q}}{b} + \frac{z \ddot{v} \dot{d} v \dot{d} u - z \ddot{v} \dot{d} d \dot{u}}{a} = 0$$

quae integrata dat:

$$\frac{z \ddot{x} \dot{d} \dot{d} p}{c} + \frac{z \ddot{y} \dot{d} \dot{d} q}{b} + \frac{z \ddot{v} \dot{d} \dot{d} u}{a} = \alpha \dot{d} t.$$

Coroll. 3.

43. In altera omnes sex coniunguntur hoc modo:

$$\text{I. } \frac{\dot{d} x}{c} + \text{II. } \frac{\dot{d} x \dot{d} p}{c} + \text{III. } \frac{\dot{d} y}{b} + \text{IV. } \frac{\dot{d} y \dot{d} q}{b} + \text{V. } \frac{\dot{d} v}{a} + \text{VI. } \frac{\dot{d} v \dot{d} u}{a}$$

unde emergit:

$$\frac{\dot{d} x \ddot{d} d x + z \ddot{x} \dot{d} x \dot{d} p^2 + z \ddot{x} \dot{d} p \dot{d} d p}{c} + \frac{z \ddot{y} \dot{d} d y + z \ddot{y} \dot{d} y \dot{d} q^2 + z \ddot{y} \dot{d} q \dot{d} d q}{b} +$$

$$\frac{z \ddot{v} \dot{d} d v + z \ddot{v} \dot{d} v \dot{d} u^2 + z \ddot{v} \dot{d} u \dot{d} d u}{a} = 0$$

$$\left. \begin{aligned} & C + \frac{(A+B)}{C} X dx + \frac{x-y\cos s}{v} V dx + Y dx \cos s + Y x dp \sin s - \frac{xy}{v} V dp \sin s \\ dt^2 & + \frac{(A+C)}{B} Y dy + \frac{y-x \cos s}{v} V dy + X dy \cos s - X y dq \sin s + \frac{xy}{v} V dq \sin s = 0 \\ & + \frac{(B+C)}{A} V dv + \frac{x-y \cos s}{v} X dv + \frac{y-x \cos s}{v} Y dv + X y du \sin s - Y x du \sin s \end{aligned} \right\}$$

Coroll. 4.

44. Iam vero est $\frac{x-y\cos s}{v} dx + \frac{y-x\cos s}{v} dy + \frac{xyds \sin s}{v}$
 $= d\varphi$ et
 $\frac{x-y\cos s}{v} dv + dy \cos s - y(dq+du) \sin s = dx$
 $\frac{y-x\cos s}{v} dv + dx \cos s + x(dp+du) \sin s = dy$

vnde integrando elicitor :

$$\begin{aligned} & \frac{dx^2 + xx dp^2}{C} + \frac{dy^2 + yy dq^2}{B} + \frac{dv^2 + vvd u^2}{A} \\ & + (A+B+C)dt^2 \left(\frac{\int x dx}{C} + \frac{\int y dy}{B} + \frac{\int v dv}{A} \right) = 0 \end{aligned}$$

quae aequatio principium conseruationis virium virarum in se complectitur.

Coroll. 5.

45. Patet hinc quantae sint utilitatis biniae aequationes postremae V et VI, etiamsi in reliquis iam contineantur. Si enim sit $A=0$, aequationes quatuor priores nullam idoneam determinationem suppeditant; ex illis autem facillime ad datum quodvis tempus tam distantia v quam angulus ϑ assignantur. Atque hinc merito concludere videor, in investigatione perturbationis motus planetarum ab his postremis aequationibus non exiguum fructum iure spera-

sperari posse, qui iis neglectis vix ac ne vix quidem obtineri queat.

Scholion.

46. Quoniam igitur vidimus, motum lunae, si terrae esset valde vicina nullo labore definiri posse, dum is ad terram referatur, fin autem luna multo magis a terra distaret, ut planetis principilibus esset accensenda, tum eius motum ad solem referri conuenire; hinc concludendum videtur pro casu, quo lunae motus usque naturae est participes, quemadmodum re vera usum venit, tum eum forte facilime definitum iri si neque ad solem neque ad terram, sed ad aliud quodpiam punctum medium certa ratione motum referatur. Hunc in finem sequens problema adiicio, in quo generatim motum corporis ad datum punctum relatum ad aliud punctum usque motum referre docebo.

Problema 6.

Tab. II. 47. Motum corporis C ad punctum A relatum, ad aliud punctum O, quod respectu puncti A usque moqueatur, ita referre, ut is qualis spectatori in O constituto sit appariturus, definiatur.

Solutio.

Posita distantia $AC = y$ et angulo $\angle A C = q$, binæ habentur aequationes differentio-differentiales, quibus

quibus ad quodvis tempus t valores y et q definiuntur, hasque aequationes ita comparatas esse vidimus:

$$2dydq + yddq + Mdt^2 = 0 \text{ et } ddy - ydq^2 + Ndt^2 = 0$$

quas obseruo ex his formis esse natas:

$$dd.y\cos.q + dt^2(N\cos.q - M\sin.q) = 0$$

$$dd.y\sin.q + dt^2(N\sin.q + M\cos.q) = 0.$$

Iam pro motu puncti O statuamus distantiam $AO = m$ et angulum $\gamma A O = n$; pro dato scilicet tempore t , atque ut motum corporis C ad hoc punctum referamus, vocemus distantiam $OC = z$ et angulum $\gamma OC = w$. Cum igitur sit $y\cos.q = m\cos.n + z\cos.w$ et $y\sin.q = m\sin.n + z\sin.w$, his valoribus ibi substitutis habebimus: has duas aequationes.

$$\text{I}^\circ. + (ddm - mdn^2)\cos.n - (2dmdn + mddn)\sin.n + dt^2(N\cos.q - M\sin.q) = 0 \\ + (ddz - zdw^2)\cos.w - (2dzdw + zddw)\sin.w$$

$$\text{II}^\circ. + (ddm - mdn^2)\sin.n + (2dmdn + mddn)\cos.n + dt^2(N\sin.q + M\cos.q) = 0 \\ + (ddz - zdw^2)\sin.w + (2dzdw + zddw)\cos.w$$

vnde combinatio I. $\cos.w + \text{II. } \sin.w$ praebet

$$ddz - zdw^2 + (ddm - mdn^2)\cos.(w-n) + (2dmdn + mddn)\sin.(w-n) \\ + dt^2(N\cos.(w-q) + M\sin.(w-q)) = 0$$

haec vero combinatio II. $\cos.w - \text{I. } \sin.w$ dat:

$$2dzdw - zddw - (ddm - mdn^2)\sin.(w-n) - (2dmdn + mddn)\cos.(w-n) \\ + dt^2(M\cos.(w-q) - N\sin.(w-q)) = 0$$

194. DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

sicque pro corporis C motu quaeſito rēſpectu pūncti O ad quoduis tempus t his binis aequationibus tam distantia $OC = z$ quam angulus $\angle O C = w$ definiuntur. Tum vero quia nunc elementa $AC = y$ et $\angle A C = q$ ex calculo elidi debent, in triangulo ACO notandum, esse angulos:

$$\angle AOV = w - n; \angle OAC = q - n; \text{ et } \angle ACO = w - q;$$

hincque $yy = mm + zz + 2mz\cos.(w - n)$ atque

$$\tan.(w - q) = \frac{m \sin.(w - n)}{z + m \cos.(w - n)}$$

vnde colligitur:

$$\sin.(w - q) = \frac{m \sin.(w - n)}{y}, \text{ et } \cos.(w - q) = \frac{z + m \cos.(w - n)}{y}$$

simili modo ob $\tan.(q - n) = \frac{z \sin.(w - n)}{m + z \cos.(w - n)}$ erit.

$$\sin.(q - n) = \frac{z \sin.(w - n)}{y} \text{ et } \cos.(q - n) = \frac{m + z \cos.(w - n)}{y}.$$

Coroll. 1.

48. Cum ergo ante ad quoduis tempus t definiiri debuerint quantitates y et q , nunc motus cognitio perducta est ad determinationem quantitatum z et w , vbi quantitates m et n arbitrio nostro relinquuntur.

Coroll. 2.

49. Totum igitur negotium eo reuocatur, quemadmodum quantitates m et n pro quoouis tempore t assumi oporteat, vt inuestigatio quantitatum z et w facillima reddatur. His enim inuentis quantitatibus

tates y et q , motum corporis C ex A visum declarantes, inde facile colliguntur.

Scholion.

56. Operae igitur pretium erit hanc methodum ad motum lunae accommodare, vt pateat, an quicquam lucri inde expectari queat? Facile autem intelligitur punctum O in ipsa recta AB centra solis et terrae iungente assimi conuenire, quia alioquin nimis magna linearum et angularum multitudo calculum non mediocriter perturbaret. Positis ergo vt supra trium corporum massis A, B, C, distantiis $AB=x$, $AC=y$, $BC=v$, quarum functiones X, Y et V rationem virium in his distantiis exertarum exprimant, et angulis $\angle A B = p$ $\angle A C = q$, $\angle B A C = q - p = s$, vt sit $v = \sqrt{(x^2 + y^2 - 2xy \cos s)}$ in sequente problemate in motum corporis C, quemadmodum spectatori in O posito fit apparitrus, inquiram; ubi quidem vocata distantia $AO=m$, angulus $\angle ACO=n$ ipfi $\angle A B = p$ aequalis est statuendus.

Problema 7.

57. Dum terna corpora A, B, C se mutuo in ratione quacunque distantarum attrahunt, motum corporis C respectu puncti O perpetuo in recta AB vtquaque assumto, definire.

B b 2

Solutio.

Solutio.

Primum ergo tam distantiam $AC = y$ quam angulum $\angle A C = q$ ex calculo eliminari oportet; per noua elementa $OC = z$ et $\angle OC = w$ ob punctum O introducta; ubi quidem vidimus ob $n = p$, et $q - n = q - p = s$ esse:

$$yy = mm + zz + 2mz\cos(w-p) \text{ et}$$

$$\sin(w-q) = \frac{m\sin(w-p)}{y}, \cos(w-q) = \frac{z + m\cos(w-p)}{y}$$

$$\sin s = \frac{z\sin(w-p)}{y}, \cos s = \frac{m + z\cos(w-p)}{y}.$$

Porro cum sit $OC = z$, $OB = x - m$ et $\angle BOC = w - p$, erit $BC = v = \sqrt{(x-m)^2 + zz - 2(x-m)z\cos(w-p)}$

$$\text{tum vero } \frac{x-y\cos s}{v} = \frac{x-m-z\cos(w-p)}{v} \text{ et}$$

$$y-x\cos s = \frac{yy-mx-zx\cos(w-p)}{v} = \frac{zz-m(x-m)-z(x-m)\cos(w-p)}{v}.$$

His substitutis primo pro elementis x et p has habebimus aequationes:

$$ddx - xdp^2 + \frac{1}{2}(A+B)Xdt^2 + \frac{1}{2}Cdt^2\left(\frac{x-m-z\cos(w-p)}{v}V + \frac{m+z\cos(w-p)}{y}Y\right) = 0$$

$$2dxdp + xddp + \frac{1}{2}Cdt^2\left(\frac{z\sin(w-p)}{y}Y - \frac{z\sin(w-p)}{v}V\right) = 0.$$

Deinde cum in problemate praecedente posuerimus:

$$ddy - ydq^2 + Ndt^2 = 0 \text{ et } 2dydq + yddq + Mdt^2 = 0$$

erit comparatione facta:

$$N = \frac{1}{2}(A+C)Y + \frac{1}{2}B\left(\frac{zz-m(x-m)-z(x-zm)\cos(w-p)}{yv}V + \frac{m+z\cos(w-p)}{y}X\right)$$

$$M = \frac{1}{2}B\left(\frac{zx\sin(w-p)}{yv}V - \frac{z\sin(w-p)}{y}X\right)$$

superest

INAEQUALIT. MOTVS CORP. COELEST. 197

superest ergo vt colligamus hinc istos valores: Primo

$$N \cos(w-p) + M \sin(w-p) = \frac{N(z + m \cos(w-p)) + Mm \sin(w-p)}{y}$$

$$= \frac{(A+C)z + m \cos(w-p)}{y} Y + \frac{1}{2} B(z - (x-m) \cos(w-p)) \frac{v}{v} + \frac{1}{2} B \cos(w-p) \cdot X$$

deinde

$$M \cos(w-p) - N \sin(w-p) = \frac{M(z + m \cos(w-p)) - Nm \sin(w-p)}{y}$$

$$= -\frac{(A+C)m \sin(w-p)}{y} Y + \frac{1}{2} B(x-m) \sin(w-p) \cdot \frac{v}{v} - \frac{1}{2} B \sin(w-p) \cdot X.$$

Quocirca pro motu corporis C, quatenus ad punctum O referuntur et variabilibus z et w definitur, has adipiscimur aequationes:

$$\begin{aligned} dz - zdw^2 + (ddm - mdp^2) \cos(w-p) + (2dmdp + mddp) \sin(w-p) \\ + \frac{1}{2}(A+C)dt^2(z + m \cos(w-p)) \frac{v}{v} + \\ \frac{1}{2}Bdt^2(z - (x-m)\cos(w-p)) \frac{v}{v} + \frac{1}{2}Bdt^2 \cos(w-p) \cdot X = 0 \\ 2dzdw + zdzw - (ddm - mdp^2) \sin(w-p) + (2dmdp \\ + mddp) \cos(w-p) \\ - \frac{1}{2}(A+C)dt^2 \cdot m \sin(w-p) \frac{v}{v} + \frac{1}{2}Bdt^2 \cdot (x-m) \sin(w-p) \frac{v}{v} \\ - \frac{1}{2}Bdt^2 \sin(w-p) \cdot X = 0. \end{aligned}$$

Coroll. I.

52. Si distantia AO = m perpetuo datam teneat rationem ad distantiam AB = x vt sit $m = ax$, erit:

$$yy = \alpha axx + zz + 2axz \cos(w-p) \text{ et}$$

$$vv = (1-\alpha)^2 xx + zz - 2(1-\alpha)xz \cos(w-p)$$

B b 3

vnde

198. DE CAVTELIS CIRCA INVEST.

vnde patet existente $\alpha=0$, fore $y=z$, si autem sit $\alpha=1$, esse $y=z$, quemadmodum quidem per se est manifestum.

Coroll. 2.

53. Sumito autem $m=ax$ erit $ddm-mdp^2$
 $=\alpha(ddx-xdp^2)$ ideoque

$$ddm-mdp^2=-\frac{1}{2}\alpha(A+B)Xdt^2-\frac{1}{2}\alpha C(ax+z\cos(w-p))\frac{y}{y}dt^2$$

$$-\frac{1}{2}\alpha C((1-\alpha)x-z\cos(w-p))\frac{v}{v}dt^2$$

$$\text{et } 2dmdp+mddp=-\frac{1}{2}\alpha Cz\sin(w-p)\cdot\frac{y}{y}dt^2+\frac{1}{2}\alpha Cz\sin(w-p)\cdot\frac{v}{v}dt^2$$

qui valores in superioribus aequationibus substituti
 praebent

$$ddz-zdw^2+\frac{1}{2}((1-\alpha)B-\alpha A)\cos(w-p)Xdt^2+\frac{1}{2}((1-\alpha)C+A)(z+\alpha x\cos(w-p))\frac{y}{y}dt^2$$

$$+\frac{1}{2}(B+\alpha C)(z-(1-\alpha)x\cos(w-p))\frac{v}{v}dt^2=0$$

$$2dzdw+zddw-\frac{1}{2}((1-\alpha)B-\alpha A)\sin(w-p)Xdt^2-\frac{1}{2}((1-\alpha)C+A)\alpha x\sin(w-p)\cdot\frac{y}{y}dt^2$$

$$+\frac{1}{2}(B+\alpha C)(1-\alpha)x\sin(w-p)\cdot\frac{v}{v}dt^2=0.$$

Coroll. 3.

54. Nunc ergo esset videndum, vtrum numero α eiusmodi valor tribui posset, vt harum aequationum resolutio facilior euaderet, quam casibus $\alpha=0$ et $\alpha=1$, vnde vulgo motus lunae inuestigari solet.

Scho-

Scholion 1.

55. Quisquam de commodis quae hinc forte sperare licet, nihil adhuc pronunciare licet, utamen ex his formalis casus maxime memorabilis deduci potest, quem iam alia occasione euolui. Certum scilicet est Iuliae initio eiusmodi situm et motum intra terram A et solem B tribui potuisse, vt perpetuo in eadem directione a terra ad solem perrecta fuisset permanens, ideoque soli iugiter coniuncta apparitura. Ad hunc casum inuestigandum, capiamus punctum O in ipso illo lunae loco, ita vt sit $x = o$, ideoque $y = \alpha x$ et $v = (1 - \alpha)x$ atque ambae nostrae aequationes inuentae in hanc vnam coalescunt

$$((1 - \alpha)B - \alpha A)x + \alpha((1 - \alpha)C + A)x^{\frac{y}{v}} - (1 - \alpha)(B + \alpha C)x^{\frac{v}{v}} = 0.$$

Vnde si ponamus $x = x^{\lambda}$, $y = v^{\lambda}$ et $v = v^{\lambda}$, vt fiat $\frac{x}{y} = \frac{v}{x} = \alpha^{\lambda} = x^{\lambda - 1}$ et $\frac{v}{x} = (1 - \alpha)^{\lambda - 1}x^{\lambda - 1}$ haec aequatio in istam abit formam

$$((1 - \alpha)B - \alpha A + \alpha^{\lambda}((1 - \alpha)C + A) - (1 - \alpha)^{\lambda}(B + \alpha C)) = 0$$

seu $A(\alpha^{\lambda} - \alpha) - B((1 - \alpha)^{\lambda} - (1 - \alpha)) + C(\alpha^{\lambda}(1 - \alpha) - \alpha(1 - \alpha)^{\lambda}) = 0$

vel $\alpha A(\alpha^{\lambda - 1} - 1) - (1 - \alpha)B((1 - \alpha)^{\lambda - 1} - 1) + \alpha(1 - \alpha)C(\alpha^{\lambda - 1} - (1 - \alpha)^{\lambda - 1}) = 0$

vnde ex data massarum A, B, C ratione valor fractionis α elici, sicque loca illa lunae, quibus soli perpetuo maneret coniuncta definiri possunt, ubi quidem perspicuum est si esset $\lambda = 1$, hoc vbiique ysu venire posse.

Scholion 2.

Scholion 2.

56. Haec speculatio accuratiorem euolutum onem meretur, et quia attractio rationem reciprocam duplicatam distantiarum sequitur, posito $\lambda = -2$, habebimus:

$$\frac{A(1-\alpha^3)}{\alpha\alpha} - \frac{B(1-(1-\alpha)^3)}{(1-\alpha)^2} + \frac{C((1-\alpha)^3-\alpha^3)}{\alpha^2(1-\alpha)^2} = 0 \text{ seti}$$

$$A(1-\alpha)^2(1-\alpha^3) - B\alpha(3\alpha-3\alpha\alpha+\alpha^2) + C(1-3\alpha+3\alpha\alpha-2\alpha^3) = 0$$

quae secundum potestates ipsius α disposita praebet ut

$$(A+B)\alpha^5 - (2A+3B)\alpha^4 + (A+3B+2C)\alpha^3 - (A+3C)\alpha^2$$

$$+ (2A+3C)\alpha - A+C = 0$$

vbi α statuamus $\alpha = \frac{u}{v}$ fit

$$(A+B)u^5 - (A-B)u^4 + 2(A+B)u^3 + 17(A+B)u^2 + 7(A-B)u + 3(C-A)u - 24C = 0$$

ita ut valor fractionis a resolutione huius aequationis quinti gradus pendeat. Quodsi bina corpora A et B inter se essent aequalia foret

$$Au^5 - 2Au^3 + 17Au = 0 \text{ hincque vel } u = 0 \text{ et } \alpha = \frac{u}{v}$$

$$+ 4C + 12C$$

$$\text{vel } uu = \frac{A+2C + \sqrt{4CC - 16AC + 16AA}}{A}$$

unde reliqui pro u valores sunt imaginarii. Si autem B reprezentet solem, ut sit quasi $B = \infty$, quia tum α sit minimum proxime erit $(A+3B+2C)\alpha^2 - A-C = 0$ seu $\alpha = \pm \sqrt{V(A+3B+2C) - A-C}$ et accuratus

$$V(A+C) - 3(A+2C)B - C(5A+6C)$$

$$a = \frac{V(A+C)}{V(A+3B+2C)} - \frac{3(A+3B+3C)V(A+C)(A+3B+2C)}{3(A+3B+3C)V(A+C)(A+3B+2C)}$$

Scholion

Scholion 3.

57. Iuuabit forsitan ipsi α hunc valorem in genere tribuisse, ita ut posito $X = \frac{x}{x\alpha^2}$, $Y = \frac{y}{y\alpha^2}$ et $V = \frac{v}{v\alpha^2}$ sit $(1-\alpha)B - \alpha A = \frac{B + \alpha C}{(1-\alpha)^2} - \frac{A + (1-\alpha)C}{\alpha^2}$; si quidem eum in lunae motum inquirere velimus, qui ad casum istum memorabilem proxime accederet, ita ut distantia z prae αx maneret minima. Quia enim tum proxime fit $\frac{x}{y^2} = \frac{\alpha}{x^3 \alpha^3} + \frac{z z \cos(w-p)}{x^4 \alpha^4}$ et $\frac{v}{v^2} = \frac{1}{(1-\alpha)^2 x^2} + \frac{z z \cos(w-p)}{(1-\alpha)^4 x^4}$, binae aequationes motum exprimentes ad has formas reducuntur:

$$\begin{aligned} ddz - zdw^2 + \frac{z(1-z\cos(w-p)^2)}{x^3} dt^2 \left(\frac{B + \alpha C}{(1-\alpha)^2} + \frac{A + (1-\alpha)C}{\alpha^2} \right) &= 0 \\ 2dzdw + zddw + \frac{z z \sin(w-p)\cos(w-p)}{x^2} dt^2 \left(\frac{B + \alpha C}{(1-\alpha)^2} + \frac{A + (1-\alpha)C}{\alpha^2} \right) &= 0 \end{aligned}$$

quae si motus solis pro vniiformi et distantia x pro constanti habeatur, ita represeñtari poterunt:

$$\begin{aligned} d^2z - zdw^2 + \gamma z dp^2 (1 - 3 \cos(w-p)^2) &= 0 \\ 2dzdw + zddw + 3 \gamma z dp^2 \sin(w-p) \cos(w-p) &= 0 \end{aligned}$$

quae aequationes, cum z vnam dimensionem non excedat pro simplicioribus sunt habenda.